

Zece băieți
care au adus o schimbare

IRENE HOWAT

Zece băieți
care au adus o schimbare

Traducere de Ofelia Antal

Casa Cărții, Oradea
2014

Ten Boys Who Made a Difference @ Copyright 2002 Irene Howat
Publicată în 2001 de Christian Focus Publications Ltd.
Geanies House, Fearn, Tain, Ross-shire, IV20 1TW, Scotland,
UK. Toate drepturile rezervate.

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii Casa Cărții. Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.

Toate întâmplările repovestite în aceste istorisiri sunt bazate pe fapte reale. Autoarea a scris unele pasaje cu amănunte referitoare la copilăria personajelor care nu pot fi cunoscute, folosindu-se de informații suplimentare privitoare la viața de familie, preocupări specifice, mod de trai sau relații pe care le-a preluat din alte biografii sau surse istorice.

Zece băieți care au adus o schimbare

de Irene Howat

Copyright © 2014 Casa Cărții

OP 2, CP 30,

410670, Oradea

Tel./Fax: 0259-469057; 0359-800761; 0728-874975

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României Howat, Irene

Zece băieți care au adus o schimbare / Irene Howat ;
trad.: Ofelia Antal. - Oradea : Casa Cărții, 2014

ISBN 978-606-732-001-5

I. Antal, Ofelia (trad.)

821.111-93-97=135.1

Traducerea: Ofelia Antal

Editarea și tehnoredactarea: Timeia Viman

Coperta: Marius Bonce

Desenul de pe copertă: Andrada Manuela Pleșa

Tiparul executat la Metropolis srl, str. Nicolae Jiga 31,
Oradea. Tel./fax: 0259-472 640

Dedicată lui Samuel

Cuprins

Augustin de Hipona	9
Ian Hus	21
Martin Luther	33
Ulrich Zwingli	45
William Tyndale	57
Hugh Latimer	69
John Calvin	81
John Knox	93
Lordul de Shaftesbury	105
Thomas Chalmers	117
Întrebări de verificare	129
Răspunsuri	134

Augustin de Hipona

Augustin ridică brațul cu grijă, ca nu cumva să sperie păsărelele ce dormitau pe o creangă înaltă, deasupra capului său. Apoi strecură o pietricică în fâșia din piele a praștiei, trase de sfoara elastică și „zbrrr!”. Aceasta zbură printre crengi, drept în mijlocul păsărilor. Una dintre ele se prăvăli la câțiva pași de el, cu un zgomot surd și înfundat.

„A mea ești!” exclamă băiatul. „Ce fripturică o să iasă din tine! Ei, și-acum hai să vedem pe unde și-au luat zborul suratele tale.”

Porni tiptil printre arbuști, având grijă să ocolească vreascurile care s-ar fi putut rupe, dându-l de gol.

„Uită-le!” își spuse în sinea lui, când zări pe pământ umbra păsărilor, proiectată de soarele arzător al Africii de Nord. „Am să încerc să dobor două dintr-o lovitură”, se hotărî el.

Scoase din punguța din piele o mână de pietricele, căutând două care să se potrivească împreună în praștie. Trebuiau să fie pe o parte rotunde și pe o parte plate și să aibă cam aceeași mărime și greutate.

„Perfect!” șopti el. „Astea două se potrivesc de minune.”

Se făcu, din nou, o tăcere de mormânt până la „zvârrr!”, dar de data aceasta urmară două bufnițuri înfundate.

Augustin descolăci o bucată de plantă agățătoare de pe trunchiul copacului pe care stătuseră păsările, o rupse și legă cu ea picioarele celor trei păsări.

„Am să i le dau tatii pe astea două”, se gândi el. „Ce-o să se mai bucure!”

— Am ajuns, mamă! strigă Augustin, apropiindu-se de casă.

Tăcere. Lăsând să-i cadă păsările din mână, intră în casă, fără o vorbuliță. Îi luă un minut până ce ochii i se obișnuiră cu trecerea de la soarele strălucitor la întunericul din casă. Nu fu deloc surprins să o găsească pe mama sa pe genunchi. Monica era creștină, iar când nu era prinsă cu treburile casei ce îi reveneau unei mame într-o familie africană, era pe genunchi, cufundată în rugăciune. Augustin o auzi rugându-se:

— Doamne, Te rog iartă păcatele copilului meu. Te rog mântuiește-i sufletul și folosește-l ca să le vorbească și altora despre Tine.

„Iar se roagă pentru mine, ca de obicei”, se gândi el, furișându-se afară, în lumina soarelui. „Poate că într-o bună zi o să devin creștin, dar sunt prea ocupat cu distracția ca să-mi bat capul cu asta chiar acum. Tare aș vrea ca mama să nu-I mai ceară lui Dumnezeu să mă convertesc până ce nu ajung la vârsta maturității. Ar fi ușor să devin credincios doar ca să-i fac pe plac, dar cât sunt tânăr vreau să-mi trăiesc viața.”

— Fiule, astăzi a trecut pe aici un soldat din Gardă, îi spuse Monica adolescentului, când i se alătură afară. A avut loc o faptă urâtă, iar ei suspectau că ai fi participat și tu.

Augustin se uită la ea.

— Ce anume cred ei că am făcut? Întrebă el, rîzînd nișel forțat. Pentru că eu nu am făcut nimic și nici nu am fost acolo cînd s-a întîmplat.

Mama sa avea o mină serioasă.

— Augustin, spuse ea, știu că nu ai fost implicat pentru că erai cu mine cînd a avut loc furtul. Dar mai știu și că nu întotdeauna ai cei mai potriviți prieteni și că ai un talent deosebit de a te băga în bucluc.

Augustin își plecă capul, dar numai pentru un minut.

— Mamă, sunt tânăr. Nu voi face nimic atît de prostesc încît să mă caute Garda Romană. Și promit că mă voi gândi să devin creștin... într-o bună zi.

— S-ar putea ca într-o bună zi să nu fie suficient de curînd, îl avertiză mama sa. Nu toată lumea ajunge la vârsta maturității.

Un fior îi trecu băiatului pe șira spinării.

— Eu voi ajunge, spuse el, obraznic.

— Nu mă simt bine, se văicări Augustin la pușină vreme după aceea.

— Ce-ai pățit? îl întrebă mama lui. Ți-e rău?

Înainte să apuce să răspundă, îl luă un spasm de durere. Se făcu covrig de durere și, preț de cîteva minute, nu mai putu nici să vorbească.

— Stomacul, mamă, zise el. Mă doare groaznic stomacul.

Monica îi puse mîna pe frunte. Avea febră și broboanele de transpirație i se formau vîzînd cu ochii. Următorul spasm de durere îl aruncă la podea. Vreo oră se chinuî rostogolindu-se și zvîrcolindu-se de pe o parte pe alta. Cînd ardea de febră,

când tremura de frig. Mama sa îi puse comprese ude ca să-i scadă temperatura și îi dădu să soarbă câte o înghițitură de apă.

— E grav, spuse Patriciu, tatăl lui Augustin. Le-am adus zeilor sacrificii pentru însănătoșirea lui, dar poate că ar trebui să te rogi și tu Dumnezeului tău.

— Mă rog Domnului Dumnezeu pentru el încă dinainte de a se naște, replică Monica, iar azi nu am încetat o clipă să mă rog.

— Nu vă înțeleg pe voi, creștinii, făcu Patriciu. Cum vă așteptați ca Dumnezeul vostru să vă asculte rugăciunile dacă nu-I jertfiți niciun animal?

— Mamă, spuse Augustin cu voce pierită. Cred că am să mor.

Monica îl privi și îl mângâie pe mână cu gingășie. „Oare chiar e pe moarte?” se întrebă în sinea ei. „Nu a mai mâncat de câteva zile și a pierdut foarte mult în greutate. E numai piele și os.”

— Mamă, o rugă el printre lacrimi. Te rog, adu repede preotul. Vreau să merg în rai când o să mor.

Mama sa îl sărută, lacrimile sale amestecându-se cu ale lui.

— Mă duc după preot, spuse ea.

La întoarcere, neștiind dacă fiul ei mai era în viață sau nu, ce să vezi: fiul ei se însănătoșise în mod miraculos! Se ridicase în capul oaselor și mânca o bucatăică de mango.

— Slavă Domnului! strigă Monica în culmea fericirii. Domnul fie laudat!

— Nu cred că mi-a venit încă ceasul să trec pe lumea cealaltă! rânji Augustin.

Augustin își iubea mama, însă, în ciuda a toate câte îl învățase ea, a crescut fără să fi devenit creștin. Ca și cum asta nu ar fi

fost de-ajuns, a început să ducă o viață imorală. Monica trebuie să fi fost tare mâhnită, dar nu a încetat să se roage. Cu toate că era mândră de mintea sclipitoare a fiului ei și de faptul că era profesor universitar peste Marea Mediterană, în Italia, tot ceea ce își dorea cu ardoare era ca el să devină creștin. Patriciu, care se închina zeilor romani și nu era creștin, nu își făcea prea multe probleme cu privire la comportamentul fiului său, pentru că în Imperiul Roman toată lumea trăia după pofta inimii.

Într-o zi în anul 386, Augustin, care avea pe atunci 32 de ani, se plimba pe una dintre străzile orașului italian Milano. A trecut pe lângă un cerșetor care ședea pe trotuar și râdea.

„Cum poate să râdă omul acesta?” se întrebă el. „Șade pe o stradă, nu are altceva decât hainele de pe el și nici măcar nu e sigur că va mânca ceva azi, dar totuși e fericit. Omul acesta râde!” Augustin trecu mai departe. „Și iată-mă pe mine!” cugetă el. „Am o slujbă bună, o prietenă frumoasă, nu duc lipsă de bani, am haine scumpe și mâncare din belșug.” Se opri, privind-l pe cerșetorul fericit. „Iar eu sunt nefericit”, recunosc el. „El e fericit și nu are nimic, iar eu sunt nefericit, având de toate. Totul e pe dos!”

— N-ai vrea să vii cu mine la biserică? îl întrebă un camarad de-al lui.

Primul impuls fu să refuze, dar imediat Augustin își aminti de cerșetorul fericit.

— Da, am să vin, spuse el. Am auzit că Ambrozie este un predicator iscusit.

— O să-ți faci singur o părere, comentă prietenul său.

Monica se mutase și ea la Milano, la scurt timp după fiul ei, și, când a auzit că acesta urma să meargă la biserică, a început să se roage cu ardoare.

— Chiar că e un predicator bun, spuse Augustin, pe când el și prietenul său părăseau biserica. Va trebui să meditez la ceea ce a spus.

O bucată de vreme nu a făcut decât să mediteze la cele auzite, uneori lucrul acesta aducându-i și lacrimi în ochi.

— Nu pot să accept ideea asta, îi spuse el Monicăi într-o bună zi. Păcatele mele sunt atât de groaznice, cum ar putea Dumnezeu să mă iubească? Cum poate Isus să fi murit pentru mine după toate câte am făcut?

— Isus a murit pentru noi tocmai din cauză că suntem păcătoși, îi explică mama sa. Nu ar fi fost nevoie ca El să moară dacă noi am fi fost perfecți. Și-a vărsat sângele pe cruce pentru tine și pentru mine; astfel, păcatele noastre pot fi spălate.

La puțină vreme după aceea, Augustin se găsea în grădina cu un prieten. Tovarășul lui ședea sub un copac, în timp ce el se plimba neliniștit încoace și-ncolo. Era tare tulburat.

— Ia și citește; ia-o și citește-o! îi răsună în urechi o voce ca de copil.

„Să fie vreo poezioară pentru copii?” se întrebă el, însă nu-și aducea aminte de niciun vers cu acele cuvinte. Brusc își dădu seama că Dumnezeu era Cel care îi vorbea. A dat fuga înapoi la prietenul său, care avea la el Epistola către romani, una dintre cărțile Bibliei. Deschizând-o, Augustin citi cuvintele care îl îndemneau să privească la Isus, nu la viața imorală pe care o ducea. Atunci, Augustin a cunoscut adevărul, și-a mărturisit păcatele

și a crezut în Isus. Când el și prietenul său s-au întors în casă, Monica a aflat că toate rugăciunile ei fuseseră ascultate.

Augustin a început să studieze temeinic Biblia și a devenit un mare învățător al credinței creștine.

La doar opt ani după convertirea sa, a fost numit episcop de Hipona, cel de-al doilea oraș, ca importanță, din Africa de Nord.

— Acum sunt mai fericit ca niciodată, îmi spuse unuia dintre camarazii săi. Și totul se datorează acelui cerșetor fericit care m-a făcut să îmi dau seama cât de nefericit eram și rugăciunilor mamei mele.

— Circulă atâtea învățături ciudate, i-a spus prietenul său. Unii susțin că Imperiul Roman a căzut pentru că lumea a încetat să-i mai venereze pe zei. Alții spun că în rai intri dacă duci o viață decentă, nu dacă ai credință în Dumnezeu. Mai e și un om, pe nume Pelagius, care învață că noi suntem buni, iar singura problemă este faptul că alegem să fim răi.

— Nu e singurul care răspândește învățături ciudate, spuse un preot care era cu ei. Ai auzit de donatiști?

Augustin dădu afirmativ din cap.

— Au niște idei tare năstrușnice. Ei susțin că biserica ar trebui să fie formată numai din oameni care sunt buni la modul absolut și că nimeni care nu se ridică la aceeași înălțime nu ar trebui admis în rândurile bisericii!

— Păi în cazul acesta eu n-am nicio șansă, spuse prietenul său. Mă cunosc prea bine ca să mai sper că aparțin genului lor de biserică.

— Trebuie să punem lucrurile la punct, anunță episcopul. Altfel nimeni nu va mai ști ce cred creștinii. Se va considera

că creștinismul este o religie pe care și-o concepe fiecare după cum îl taie capul: trebuie doar să crezi în Isus și poți să adaugi ce mai vrei tu la povestea vieții Lui.

— Cred că Dumnezeu te-a înzestrat cu o minte atât de strălucită tocmai ca să rezolvi problema pentru noi toți, spuse prietenul lui Augustin. Suntem foarte debusolați.

— Cu ajutorul lui Dumnezeu voi face tot ce îmi stă în putință. Iar tu, i se adresă tovarășului său, trebuie să te rogi pentru mine ca să descopăr adevărul în Biblie și să nu accept nici măcar o iotă de învățătură care nu se regăsește în Cuvântul lui Dumnezeu.

— Am auzit că episcopul aproape a terminat cartea pe care o scrie, se zvonea prin Hipona pe la anul 400.

Zece ani mai târziu, veștile erau cam aceleași:

— Am auzit că Augustin a mai scris o carte, își spuneau oamenii unii altora. Ce minte luminată poate să aibă omul acesta!

Iar cea de-a doua carte nu a fost și ultima pe care a scris-o. Episcopul de Hipona a petrecut multă vreme analizând învățăturile false, apoi cercetând Biblia în căutarea adevărului.

— Augustin m-a ajutat să-mi corectez modul de gândire, le spunea un creștin celor doi tovarăși ai săi, pe când se plimbau pe străzile Hiponei în anul 421. După relele pe care ni le-a lăsat ca moștenire Imperiul Roman, m-am luptat din răspuțeri să îmi conving biserica să ducă o viață evlavioasă, încât aproape că am ajuns să predic aceleași lucruri ca și Pelagius. Ce mult am greșit să împing lucrurile până acolo! Desigur, Dumnezeu așteaptă de la noi să ducem o viață respectabilă, însă nu ajungem în cer pentru că am fost oameni cumsecade. Suntem mântuiți doar prin credința în Isus. Oricât de tare ne străduim să fim buni, n-o să reușim, din cauză că suntem păcătoși. Trebuie să recunosc

că învățătura mea nu se regăsea în Biblie. Însă acum episcopul mi-a clarificat unele lucruri și mi s-a făcut lumină în gândire.

— Și, în sfârșit, am un răspuns pentru donatiști, adăugă tovarășul lor. Desigur, nu ar trebui să încercăm să-i oprim pe păcătoși să vină la biserică. În fond și la urma urmei, Isus a învățat că buruienile vor crește alături de recoltă până la vremea secerișului. Exact așa e și situația din biserică. Mereu vor fi necreștini care vin la biserică și slavă lui Dumnezeu pentru acest lucru, căci s-ar putea converti. Îi sunt recunoscător episcopului că a clarificat această problemă.

— Îi datorăm foarte mult lui Augustin, chiar și romanii, spuse preotul. Se credea că Imperiul a căzut pentru că au încetat să-și mai venereze zeii, însă Augustin a demonstrat cu citate din Biblie că aici a fost vorba de judecata lui Dumnezeu, și nu că zeii lor ar fi făcut o criză de nervi! Poate că acum unii dintre ei vor începe să creadă în Isus.

— Ce minunat ar fi! zâmbi unul dintre prietenii săi. Asta da veste bună!

Tot plimbându-se, preotul părea tare îngândurat.

— Ce te frământă? fu întrebat.

— Meditam la cât de multe a făcut Augustin pentru biserică. Cu toții eram tare bulversați înainte să intre el în scenă. Nu cunoșteam Biblia și nu înțelegeam mare lucru nici din ceea ce știam! Cred că biserica își va aminti de Augustin și peste sute de ani, poate chiar mii, pentru că ne-a adus pe drumul cel bun.

— Posibil să ai dreptate, râse prietenul său. Dar noi nu vom mai fi aici să vedem acest lucru!

Repere culturale: Marea Mediterană

Marea Mediterană se întinde între Europa și Africa. Nu o desparte de marele ocean decât îngusta strâmtoare Gibraltar. Are o lungime de mai bine de 3 200 de kilometri și acoperă o suprafață de zece ori mai mare decât Regatul Unit al Marii Britanii.

Idee principală: Adolescent fiind, Augustin și prietenii săi făceau mereu probleme. Mama sa și-a dat seama că acești prieteni îl influențau negativ. Este important să îți alegi prietenii cu multă înțelepciune. Roagă-L pe Dumnezeu să te ajute să-ți găsești prieteni care se încred în El și Îl cinstesc. Dacă prietenii tăi nu cred în Isus, roagă-te ca Dumnezeu să te ajute să le vorbești despre El și despre iubirea Sa.

Meditează: Înainte de a se converti, Augustin ducea o viață imorală. Nu urma legile lui Dumnezeu. Citește cartea Exodului, capitolul 20. Augustin nu a dorit să asculte de poruncile lui Dumnezeu, întrucât și-a închipuit că așa se distra mai bine. Însă în momentul în care Isus a intrat în viața lui, inima lui Augustin s-a schimbat. Care aspecte ale vieții tale au nevoie de schimbare? I-ai cerut lui Isus să preia controlul asupra vieții tale?

Rugăciune: Dumnezeu meu, Te rog să mă ajuți să Te onorez cu viața mea. Ocrotește-mă să nu cad în păcat. Îmi pare rău că Te-am supărat de multe ori, dar Îți mulțumesc că mă iubești și că mă ierți. Amin.